

Makrobonitetne mjere

Objavljeno: 31.1.2015. Ažurirano: 5.3.2021.

Makrobonitetne mjere koje služe očuvanju financijske stabilnosti čine preventivne mjere, mjere usmjerene na povećanje otpornosti bankovnog sustava i ostale mjere.

Osnovni cilj korištenja svih makrobonitetnih mjera jest jačanje otpornosti bankovnog sustava na moguće i iznenadne šokove. U tom smislu koriste se preventivne i mjere usmjerene na povećanje otpornosti bankovnog sustava:

- [zaštitni sloj za očuvanje kapitala](#)
- [protuciklički sloj kapitala ZS \(pck\)](#)
- [zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik ZS \(ssr\)](#)
- [zaštitni sloj kapitala za sistemski važne kreditne institucije ZS \(osv\) i ZS \(gsv\)](#)
- [uzajamno priznavanja mjera \(reciprocitet\)](#)
- [ostale mjere i aktivnosti](#)

Struktura kapitalnog zahtjeva za banke

Kreditne institucije u Hrvatskoj dužne su održavati kapitalni zahtjev u iznosu od 12%, 12,5% ili 14% ukupne izloženosti riziku (ovisno o sistemskoj važnosti kreditne institucije), na koji se dodaje individualni kapitalni zahtjev za svaku kreditnu instituciju. Struktura kapitalnog zahtjeva prikazana je na slici dolje.

Minimalni regulatorni kapitalni zahtjev iznosi 8% ukupne izloženosti riziku. Može se održavati u obliku osnovnog (redovnog i dodatnog) kapitala i dopunskog kapitala, na način da sve kreditne institucije moraju u svakom trenutku ispunjavati sljedeće kapitalne zahtjeve:

1. stopa redovnog osnovnog kapitala od najmanje 4,5%
2. stopa osnovnog kapitala od najmanje 6%
3. stopa ukupnog kapitala od najmanje 8%.

Kombinirani zaštitni sloj kapitala drži se u obliku redovnoga osnovnog kapitala, a ovisno o sistemskoj važnosti kreditne institucije iznosi 4%, 4,5% ili 6% ukupne izloženosti riziku. Gradi se od zaštitnih slojeva koji su funkcija određenog tipa sistemskih rizika. To su:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5%
- [protuciklički zaštitni sloj kapitala](#).
- [zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik](#)
- [zaštitni sloj kapitala za sistemski važne kreditne institucije](#)

Ukupna visina sloja kombiniranoga kapitalnog zahtjeva za kreditne institucije ovisi o kalibraciji pojedinih instrumenata. Kombinirani zaštitni sloj kapitala tako se sastoji od zaštitnog sloja za očuvanje kapitala od 2,5% za sve kreditne institucije, protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala koji trenutačno iznosi 0%, zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik od 1,5% te zaštitnog sloja za OSV kreditne institucije koji trenutno iznosi 0,5% (za dvije OSV kreditne institucije) odnosno 2% (za pet OSV kreditnih institucija).

Struktura kapitalnog zahtjeva stope u primjeni u postotku ukupne izloženosti riziku		Dopušteni raspon kapitalnog zahtjeva		
Protuciklički zaštitni sloj kapitala 0%	} Kombinirani zaštitni sloj kapitala (4% – 6%)	Od 0% – 2,5%. Iznimno, HNB može odrediti stopu veću od 2,5% (čl. 120 ZOKI-ja).	} Ukupni SREP kapitalni zahtjevi	
Zaštitni sloj za OSV kreditne institucije 0,5% ili 2%		Do 3%. Za supsidijare GSV ili OSV kreditnih institucija u EU-u stopa ne smije prelaziti $\min\{\text{zaštitna stopa matične institucije} + 1 \text{ p.b.}; 3\%$ (čl. 137 ZOKI-ja).		
Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik 1,5%		Do 3%. Iznimno, od 3% do 5% uz prethodno pozitivno mišljenje Europske komisije. Stopa veća od 5% može se primijeniti nakon što ju Europska komisija odobri provedbenim aktom (čl. 132 ZOKI-ja).		
Zaštitni sloj za očuvanje kapitala 2,5%		2,5% (čl. 117 ZOKI-ja)		
Supervizorski kapitalni zahtjev (specifičan za svaku banku)	} Individualni dodatni kapitalni zahtjevi	Stopa ovisi o specifičnim rizicima kreditne institucije, koje je HNB prepoznao tijekom SREP-a. Stopu može objaviti kreditna institucija, ali ne postoji obveza objave niti je drugačije javno dostupna.	} Ukupni SREP kapitalni zahtjevi	
Stopa ukupnoga kapitala		} Minimalni regulatorni kapitalni zahtjev 8%		
Stopa osnovnoga kapitala				} 4,5%
Stopa redovnoga osnovnog kapitala				
OSV – ostala sistemski važna; GSV – globalna sistemski važna; SREP – postupak nadzorne provjere i ocjene; KI – kreditna institucija; EK – Europska komisija ZOKI – Zakon o kreditnim institucijama; CRR – Uredba (EU) br. 575/2013		U slučaju promjena u intenzitetu makrobonitetnog ili sistemskog rizika u financijskom sustavu koje bi mogle imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u određenoj državi članici, odgovorno tijelo može reagirati strožim nacionalnim mjerama, uključujući i razine regulatornoga kapitala (čl. 458. CRR-a).		

Dokumenti

- [Tablica 4. Provedba makrobonitetne politike i pregled makrobonitetnih mjera u Hrvatskoj](#)

Objavljeno: 19.2.2021. Ažurirano: 5.3.2021. 18.3K